

Deel dienstverleners conjunctuurgevoelig

Auteur(s):

CBS
samengesteld door de divisie macro-economische statistieken

Verschenen in:

ESB, 87e jaargang, nr. 4358, pagina 359, 3 mei 2002

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

In de conjunctuurberichtgeving ligt de nadruk doorgaans op de ontwikkelingen in de industrie. De industrie is de meest conjunctuurgevoelige bedrijfstak, vooral door de sterke gerichtheid op de uitvoer en de investeringen. De dienstensector is beduidend minder gevoelig voor conjuncturele schommelingen. Een aantal commerciële dienstverleners is echter wel degelijk gevoelig voor conjuncturele ontwikkelingen. Met name bij de bedrijfstakken vervoer en overige zakelijke diensten hangen deze ontwikkelingen deels samen met het verloop van de industriële productie (zie [figuur 1](#)). Het patroon van toe- en afnemende groei loopt bij deze bedrijfstakken redelijk parallel met dat van de industrie. Bij het vervoer is onder meer het goederenwegvervoer voor een deel afhankelijk van het transport van goederen voor de industrie. Zakelijke dienstverleners richten zich voor een deel van hun activiteiten op de industrie. Het is dan ook niet verwonderlijk dat naast de industrie ook een aantal dienstverlenende bedrijfstakken in het vierde kwartaal van 2001 door de conjuncturele tegenwind getroffen is.

Verwachtingen begin 2002 negatief

Op basis van gegevens uit conjunctuurtesten kan gekeken worden naar de verwachtingen voor het eerste kwartaal van 2002 (zie [figuur 2](#)). Voor de industrie zelf kan gekeken worden naar de orderontvangst, die aangeeft in hoeverre de waarde van de daadwerkelijk binnengekregen productieopdrachten groter of kleiner is dan in voorgaande maanden. Vanaf het tweede kwartaal van 2001 zijn er meer industriebedrijven die de orderontvangst hebben zien dalen dan bedrijven met een hogere orderontvangst. In het eerste kwartaal van 2002 wordt het verschil kleiner, maar blijft negatief. In de industrie wijzen de orderontvangsten dus niet op een productiestijging op korte termijn.

Volgens de conjunctuurtest zakelijke dienstverlening is de orderontvangst pas in het derde en vierde kwartaal van vorig jaar per saldo gedaald. In het eerste kwartaal van 2002 valt de orderontvangst nog beduidend scherper terug. Met name de bedrijfspgroepen computerservicebureaus en overige zakelijke dienstverlening hebben minder opdrachten binnen gekregen. Wel verwachten ondernemers de komende maanden meer orders binnen te krijgen.

Voor het wegtransport kan een indicatie verkregen worden met behulp van de conjunctuurtest van Transport en Logistiek Nederland, een branchevereniging van wegtransportondernemingen. Deze indicator ligt vanaf het tweede kwartaal van 2001 iets lager dan een jaar eerder. Ook voor het goederenvervoer is een duidelijk herstel op korte termijn dus niet aannemelijk.

Figuur 1

[8703591](#)

Figuur 1.

Figuur 2

[8703592](#)

Figuur 2.